

נעשה המעשה דלוט ובנותיו, כמבואר במדרש ובמפרשים דאחרי שנחרב סדום אמרו הבנות איש אין בארץ וגו' דחשבו דנחרב כל העולם כמו המבול (עין ב"ר פ' נ"א ח'), וא"כ לפי חשבון זה הבכירה נתעברה מלוט ליל ט"ז לחודש ניסן.

ובאותו ערב של ליל ט"ז באה רות לקהל ה', וכדאיתא במדרש רות פ' ג' ו' ותלכנה שתיהן א"ר שמואל ב"ר סימן אותו היום קציר העומר ה' דתנינן תמן כל העיירות הסמוכות לשם היו מתכנסות כדי שיהא נקצר בעסק גדול, ועיין במפרשים שם (מתנות כהונה, יפה ענף), וקצירת העומר הוי במוצאי יו"ט הראשון דחג הפסח כדאיתא במנחות דף סה. ע"ש.

נמצא דההתעוררות של רות לבוא בקהל, דהיא הפרידה המואבית דיבוא לקהל ה' להתחיל מלכות בית דוד ומשיח ה' בחג הפסח, ובאותו זמן כנ"ל ה' המעשה דבנות לוט, דשניהם לכיוון אחד הלכו ונפלאות הבורא הוא.

ויש להמתיק יותר, דמלחמת אברהם כנגד ד' המלכים להציל לוט ה' בליל פסח יעויין מד"ר פ' מ"ב ח' ויבא הפליט אברם יושב ועוסק במצות עוגות (מצת לפסח), וכן במד"ר פ' מ"ג ג' אביהם יצא בחצי הלילה אף אני אצא בחצי הלילה (במכת בכורות דליל פסח הוה).

ומבואר בזוהר ובאריכות בשל"ה דהד' מלכים רומז להד' מלכויות, ולוט רומז למשיח הטמון בתוכו, וע"כ הד' מלכויות נשבו לוט, ואברהם הלך להציל לוט רומז למשיח שיבוא אחר הד' מלכויות יעו"ש, נמצא מכל הנ"ל דאותו זמן דניצול לוט ע"י אברהם דממנו בא משיח, כן באותו זמן יצא הניצוץ ממנו, ובאותו זמן ממש באה רות לקהל ד' הפלא ופלא.

פרי דוד

(תוכן: ונחיה דרשו על מלך המשיח, שלא יתבטל המות עד ימות המשיח)

א. ונחיה מאבינו זרע. דרשו על מלך המשיח, ויראה לפי שלא יתבטל המות עד ימות המשיח, והחיות בזה העולם אינה חיות אמיתית, שבכל יום מתמעט כח החיות ומתקרב למיתה, לכן אמר ונחיה מאבינו זרע אמיתית שלא יהיה עוד מות בעולם.

מלא העומר

(תוכן: מסיפור בנות לוט תמר ורות – רואים שכשבוא העת למשיח לא יתעכב אפי' רגע)

ב. ואנו רואים כי שורש דוד נכתב ג' פעמים בבנות לוט, בתמר, וברות. וכולם היו על ידי דרכים נפלאים שאם היה עובר במעט רגע לא היה יוצא הדבר אל הפועל. בנות לוט חשבו שהעולם נחרב, ועוד מעט היו יודעות כי רק סדום ועמורה וגו' נחרבו. וכן ביהודה המלאך החזירו בדרך. וכן בבוועז עוד מעט ה' מת. וזה יסוד באמונת ביאת משיח, שכשבוא הזמן לא יתעכב אפילו רגע מועט.

ילקוט מעם לועז - רות

וירא יט, לב – לכה נשקה את אבינו יין ונשכבה עמו ונחיה מאבינו זרע

(תוכן: בנות לוט קבלו מאברהם שקודם משיח יבקעו הרים ויפלו במים)

א. ונחיה מאבינו זרע זה מלך המשיח שקבלו מלוט אביהם ששמע מאברהם קודם משיח יבקעו הרים ויפלו במים והיו סבורים בהפיכת סדום הוא הרים שבקעו ועיירות נטבעו ומתו הרבה.

פירוש הרוקח

(תוכן: אותו זרע זהו מלך המשיח – מואב במלואו בגי' ממנו יוציא משיח, ועוד רמזים בזה)

א. ובמדרש ונחיה מאבינו זרע, בן אין כתיב כאן אלא זרע אותו זרע שהוא בא ממקום אחר ואיזה זה מלך המשיח, ולזה ותקרא את שמו מואב במלואו מ"ם וא"ו אל"ף בי"ת בגימ' ממנו יוציא [ה]משיח, וכן גם כן בגימ' התורה, ראויים לקבל התורה, וישמעאל מזרע חם אין ראוי לקבל התורה ולזה קראה שמו מואב בא"ת ב"ש ית ש' שכוונה ליפת ולשם, והקב"ה לא קפח שכרה ויצא ממנה דוד שחשבה שאבד מין האדם יצא ממנו דוד גלגולו של אדם כאז"ל, והצעירה זכתה גם כן למלכות ב"ד אלא לפי שהבכירה הוא נתנה העצה זכתה לדוד שלא נפסקה ממנו המלכות שנאמר כסאו כשמש נגדי, אבל הצעירה יצא ממנה רחבעם שנחלקה מלכותו.

שפתי כהן

(תוכן: דמיון מעשה בנות לוט ורות, ששניהם בתחלת ימי פסח, ועוד רמזים בזה)

א. לכה נשקה את אבינו יין ונחיה מאבינו זרע, בב"ר (פ' נ"א ח') איתא ר' תנחומא משום רבי ישמעאל ונחיה מאבינו זרע, ונחיה מאבינו בן אין כתיב כאן אלא ונחיה מאבינו זרע אותו זרע שהוא בא ממקום אחר ואי זה זה מלך המשיח. ורש"י מפרש זה מלך המשיח שבא מיהודה ורות ע"ש. נמצא דכל כוונת בנות לוט ה' לשם שמים, כדי להוציא הניצוץ של משיח שהי' טמון בלוט, וממנו בא רות המואבית ונשתלשל ממנה מלכות בית דוד עד משיח צדקנו.

והנה המעיין יראה דבר פלא מנפלאות התורה, דאותו זמן שבנות לוט אמרו ונחיה מאבינו זרע במערה ונתעברה הבכירה מזה, הנה כמה שנים אח"כ אותו זמן ממש, נתעורר אצל רות המואבית לבוא בקהל השם, ובאותו זמן נתחדש ההלכה מואבית ולא מואבית ומותרת היא לבוא בקהל.

דהנה מבואר במפרשים (עיין פנים יפות, תפארת יהונתן, וכן בשקלא וטריא במד"ר פ' מ"ח י"ב) דבאו המלאכים ערב פסח, וא"כ יובאו שני המלאכים סדומה בערב הוי זה ליל פסח, ובבוקר ט"ו ניסן כתוב וכמו השחר עלה וגו' ואח"כ השמש יצא וגו' וה' המטיר על סדום גפרית וגו', ועפ"י פשטות לפי"ז בלילה שלאחר החורבן דסדום,